

ARABATIK ZEHAR PASEATZEN ARABAKO KULTURA ARKITEKTONIKO ONDAREA

Historiak balio eta edertasun handiko ondarea utzi du Araban. Natura ondarearekin batera, kultura ondare oparoa lurralde honen askotariko altxor erakargarria da.

Begirada bat bota diezaiozun ondare arkitektonikoari:

Historiaurrea, erromanizazioa eta Antzinaro Berantiarra

Arabako lehen biztanleek haien jardueraren arrastoak utzi zizkiguten hezur, harri eta zeramiketan. Aztarnategietan aurkitu diren garrantzi handiko aleak ikus ditzakegu, besteak beste, Historiaurrean eta Antzinaroan Egilatz (Aizkomendi) edo Sorginetxe trikuharriak (biak ere Agurain herritik hurbil), edo Arabako Errioxako Bilar herrikoa (Sorginaren Txabola) Sotillo eta San Martin trikuharriak (Guardian), Hoya herrixka.

Erdi Aroa

Erdi Aroko erromanikoak eta gotikoak ale ederrak utzi zizkiguten Araban. Eremutarrek haizuloak landu eta tailatu zituzten arroketan Faidon, Lañon eta beste alde batzuetan. (Trebiñu), giza itxurako sarkofagoak barne.

Erromanikoa askoz oparoagoa dugu Araban; hala, garrantzi handiko bi eraikin eder ditugu Arabako ekialdean eta mendebaldean, garai horretakoak: Estibalitz eta Armentia. Aldi berean, eskulturako lanak leku askotan ikus daitezke, esaterako, Armentiaiko tinpanoetan, kapiteletan edo bataiarrietan.

Gotikoari dagokionez, esan behar da, hiriko artea dela, oso bereizgarria sasoi hartan goraka ari ziren hiribilduetakoa. Hori dela eta, Gasteizen (Santa Maria katedral zahar berritua), Agurainen (Done Joan eta Santa Maria elizak) eta Guardian (Erregeen Andre Maria elizaren portada ikusgarria eta Erdi Aroko alde zahar harresiduna, oso ederra) aurkitzen ditugu lanik nabarmenenak.

Hala ere, ondare gotiko garrantzitsua aurki dezakegu antzinako hiribildu horietatik urrun ere, hala nola, dorretxe eta gotorretxe ugariak, garai hartako jaunen boterearen adierazgarri: Varonatarren dorretxea (Villanañen), Mendoza edo Gebaratarrena; jauregi, komentu, monumentu etab. ahaztu gabe.

Pizkundea

XVI. mendean, Pizkundea hasi zen eta hori ere oparoa izan zen Araba aldean. Leku eta abizen batzuen gorakadari lotuta dago: Eskoriatza-Eskibel, Bendaña, Goiuri edo Montehermoso; era berean, landa eremuko jaunen jauregiak ere baditugu, besteak beste, Zalduondoko Lazarragatarrena.

Barrokoa, berriz, arkitektura molde osagarria izan zen lurraldean: Barrokoko lanak oso ugariak dira, baina ez dira beste aldi oparo batzuetan egindakoak bezain garrantzitsuak.

Neoklasizismo ilustratuak ekarri zituen, ordea, XVIII. eta XIX. mendearen hasieran eraldaketa handiak, molde hori gotik saiatu baitzen hiri eremuak aldatzen. Gasteiz molde horren adibide bikaina dugu. Olagibelek egindako Arkupea eta Plaza Berria, hiriaren goialdea eta behealdea lotuz. Foru Aldundiak ere egoitza molde jakin horietan eraiki nahi izan

zuen. Beste alde batetik, erlijio arkitekturak ale ederrak dauzka Maeztun, Antoñanan, Narbaxan, Aberasturin edo Zuhatzun.

Arte garaikideak

XIX. mendearen erdialdetik aurrera, bizitza publikoa Gasteizen bildu zen, gero eta gehiago. Horren ondorioz, arte eta kultura adierazpide gehienak hirian bertan azaleratu ziren; beste horrenbeste gertatu zen erlijio arteari gailendu arte zibilarekin. Hasteko, esan beharra dago hemeretzigarren mendeko zabalgunea orduan eratu zela. Geroago, kalea luzatu zen Gasteizko gutxiengo pribilegiatuak bertan eraikitako jauregien bitartez (Zulueta, Augusti edo Ajuria Enea jauregiak, besteak beste). XIX. mendearen amaierako eta XX. mendearen hasierako molde berriak gogoko izan zituzten ale batzuk aurkituko ditugu, Sortzez Garbiaren katedral berri eztabaidagarria barne.

Neorregionalismoak ere ale bikain batzuk utzi dizkigu: Postetxea edo Arte Eskolaren eraikina, Ajuria Enea jauregia, Vasco-Navarro trenbidetik egun geratzen diren geltokiak, lurraldearen iparraldeko eta ekialdeko herrietan, edo 1930. urtean inauguratu zen apaiztegiaren xehetasun batzuk. Azken horretan, gotikoaren, pizkundearen, manierismoaren eta barrokoaren ukitu historizistak daude.

Baina arkitekturaren modernismoaren zantzuak agerikoak dira garapen azkarraren urteetan altxatu ziren bi elizetan: bata, Fisac arkitektoak egindako Koroatzearen eliza eta, bestea, Carvajal eta Garcia Paredes arkitektoek egindako Aingeruen eliza. Ekimen berritzailea geroko eraikuntza askotan ageri da: Txillidak eta Peña Gantxegik diseinatutako Gasteizko Foru plaza eta Ghery, Calatrava, Mazières edo Aspiazu arkitektoek egindako Arabako Errioxako upeltegi sonatuak.

Hona hemen, bada, lumatxoa eskuan, egin dudana ibilbidearen emaitza.

Juan Mari Arrizabalaga

1. SORGINETXE.ARRIZABALAGAKO TRIKUHARRIA.Agurain

Legendak dioenez, sorginek gau batez beren goruen puntetan ekarritako barri handi batzuekin eraiki zen Arrizabalagako trikubarria. Herriaren sinesmenaren arabera, trikubarria jentilen etxe edo aterpea zen. Trikubarriak beti ekialdera daude orientatuta, eguzkia irteten den aldera, alegia. Beraz, esanahi erlijiosoa dauka. Hortaz, trikubarriak bi gauza adierazten ditu: bildakoarentzako aterpea eta monumentu erlijioso sendo eta trinkoa.

2. SORGINAREN TXABOLA. El Villar/Bilar. Neolitikokoa

Monumentu airoso bat da, 9 harlauzaz gebi estalkiko beste lauza batez osatutako gela poligonal bat duena. Korridoreak 5 harlauza gorde ditu, eta zebarkako bat, pasabidea banatzen duena. Harrien azpian ebortzitako pertsonak gutxienez 39 dira eta tresna batzuk ere aurkitu dira: harrizko bi mailu, aizkora bat, buztinezko ontziak eta abar. Abuztuan, herriko festen aurretik, akelarrea ospatzen da trikubarriaren inguruan.

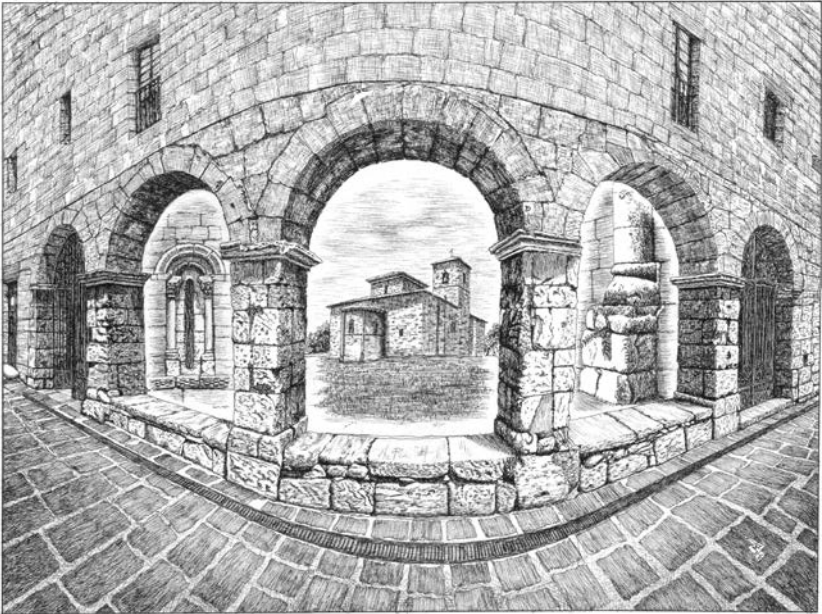
3. LAINOKO GOBAK (VI. mende ingurukoak)

Lebenbiziko euskal gizon-emakumeen erlijioaren antzera, antzinako euskal kristau erlijioa baitzuloetan babestu zen. Antzinako gizaki trogloditek, baitzuloetatik irten eta gero trikubarriak eta kromlecbak bere jentil erlijioaren ezaugarri eraiki zituzten bezala, geroago gizon troglodita berriek, eliza erromaniko, katedral gotiko, zurezko basiliza eta harrizko apostoluak eraikiko dituzten kristauek, baitzean zulatutako tenpluetan erlijioa hurraren baitan bildu zuten.

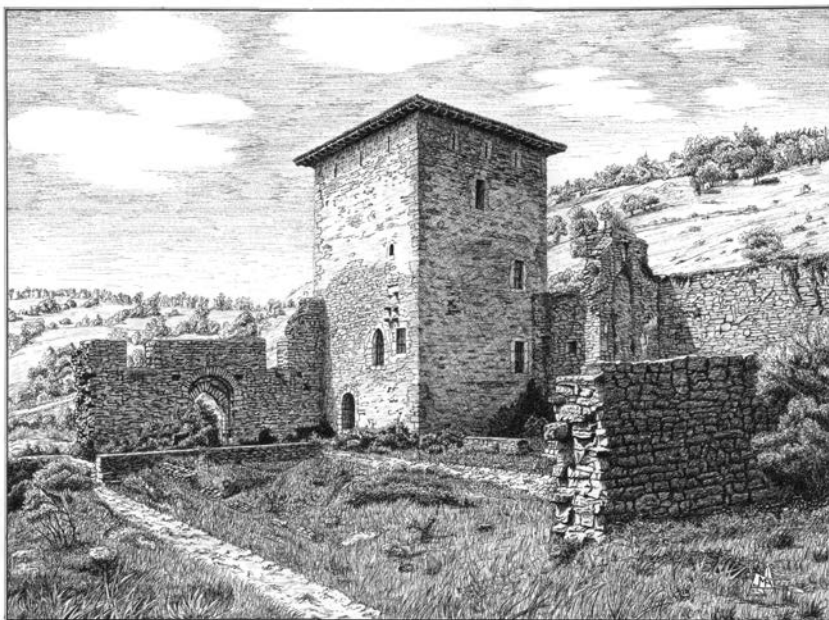
4. FAIDUKO PEÑAKO ANDRE MARIAREN ERMITA

Badira gure herrian barkaitzetako zuloetan eraiki izan diren ermitak. Haitz bateko butsuneak aprobetxatuz eraikita dagoen ermita honek bi atal ditu, atondo eta barkaizpeko tenplua. Barrurantz eginez gero, bereiz ditzakegu bataiatagia eta horma-hobi bat, habeartearen oineko korua (haitzean induskatua) eta ermitaueen estalperako balio izan zuten beste butsune batzuk.

5. SAN PRUDENTZIO BASILIKA.ARMENTIA

*Armentia*ko Basilika Kalagorriko Apezpikutzaren egoitza biburtu zen XI. mendean, mebatxu musulmanaren eraginez. Hori dela eta, Euskal Herriko katedralik zaharrena da, guztietan lehen. Toki horretan bertan eraiki zen XII. mendean basilika erromanikoa, XVIII. mendean berritu zena. Gaur egun basilikaren azpian, eliza erromanikoaren aurreko tenplu bat egon daitekeela uste da.

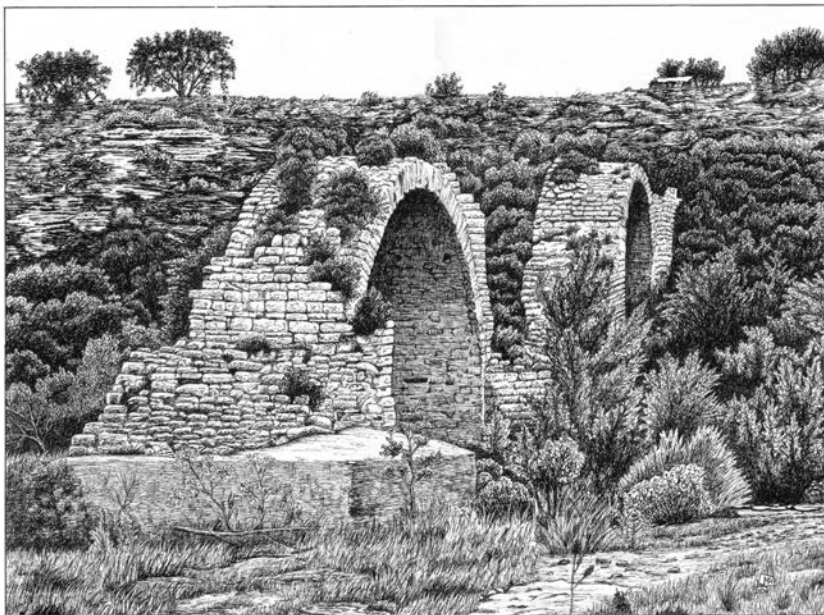
6. GEBARAKO GAZTELUA.- Data: XI. mendekoa

Gebara herritik gertu kokatzen da, Gasteiz hiriburutik 15 kilometrotara. Gotorleku hau pribatua izan da beti. Eraikuntzaren inguruko aipamenak egin zituen Lope Gartzia Salazarrek eta antzinako gebaratarren egoitza funtzioa izan zuen, baita Gebarako Markesa eta Oñatiko Kondeen bizilekua ere. Banderizoen garaian, ganboarren aldekoa izan zen. Lehen Gerra Karlistan zehar, 1839ko azaroaren 30ean arratsaldeko ordu biak aldera, 288 arroba bolboraz eraitsi egin zuten.

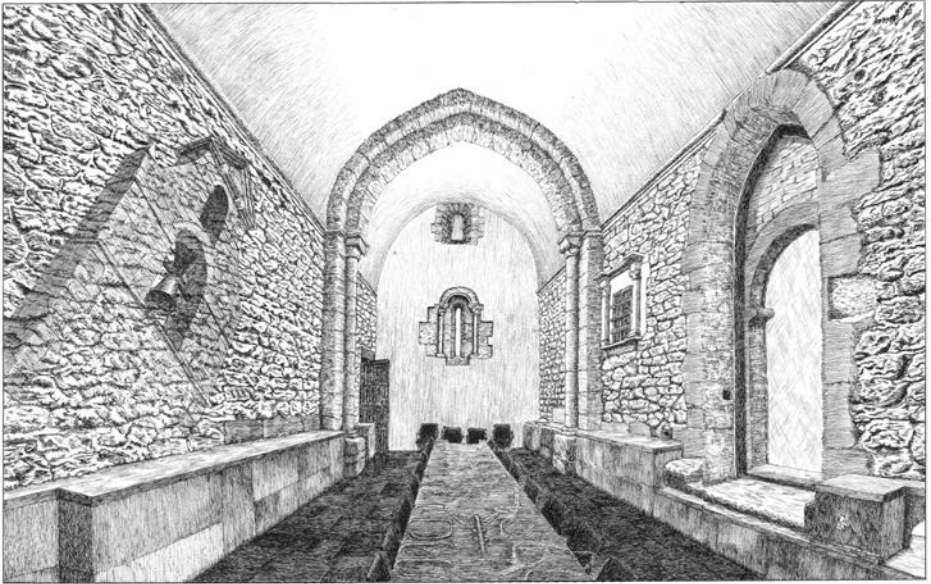
7. SANTA MARIA KATEDRALA. GASTEIZ

Santa Maria katedral gotikoa da Gasteizko Erdi Aroko altxorrik preziatuena. XIII. mendearen hasierako gotorleku-eliza batean du jatorria. XIV. eta XV. mendeen artean amaitu zen eraikitzea. Nolanahi ere, 800 urteko historiak orbainak utzi ditu eraikin horretan. Hasiera-hasieratik izan zituen arazoak, eta hamaika aldiz esku hartu behar izan zuten bertan. Haatik, funtsezko arazoek jarraitu zuten, eta, azkenean, katedrala ezinezko arkitekturako eraikin torturatu bilakatu zen. Gaur egun nazioarte mailan ospea duen zabarberritze-plan konplexu baten mende dago.

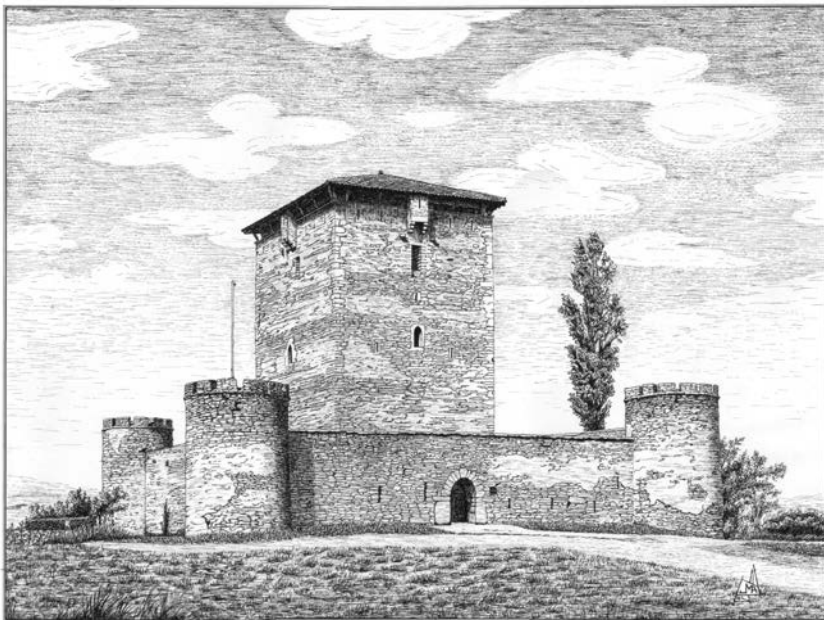
8. MANTIBLEKO ZUBIA. Assa. Erromatarra

Zubia txunditu da. Bi izakien arteko besarkada hautsi da. Bi bakardade tristek bakarrrik diraute. K.o. II. mendean eraiki bide zen. Landaretzan hondoraturiko bi lekuko bakartiren antzera ageri zaizkigu garai bateko zubiaren hondakinak, jatorrian zituen zazpi arkuetatik bi besterik ez baitira geratu. Antzinako zubiak 150 m-tik gorako luzera zuen, eta harlandu ederrez egina zegoen.

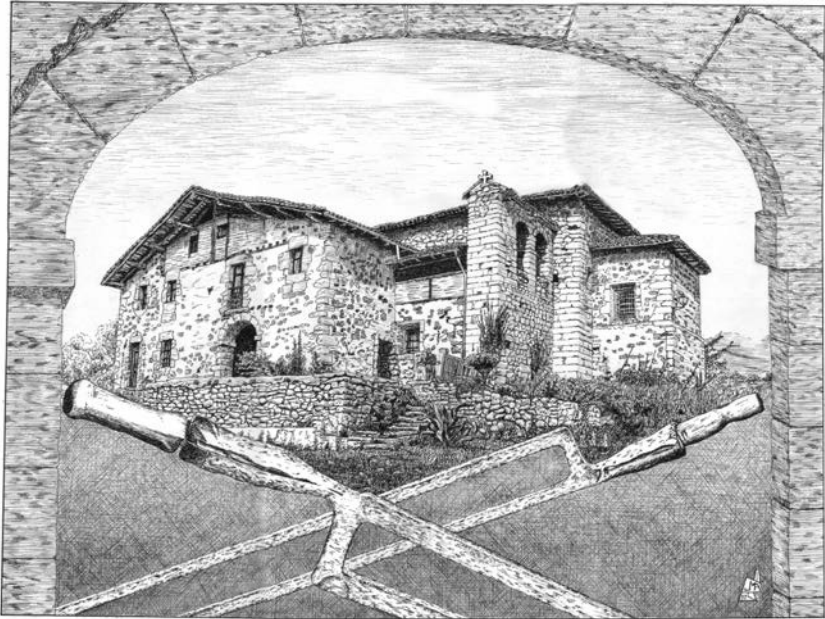
9. AGURAIN. UDAL KAPERA.- SAN MARTINEN ELIZA. Erromanikoa

Agurainen gordetzen den eraikinik zaharrena da eta gaur egun udaletxearen eraikinaren barruan babestuta dago. XII. edo XIII. mende inguruan eraikia, proto-gotiko estiloan, erromaniko oibartzunak barne. XVI. mendean eliza baur Kontzejuaren bileren kokalekua zen. Eta 1582an erabaki zen bertatik at bilerak egiteko areto bat eraikitzea.

10. INFANTERRIAREN DORREA. Mendoza

Oñaztarren aldean ziren Mendozatarren oinetxea, oraindik ere urkalekua gordetzen duen eraikuntza ederra, sendoa eta tinkoa da. XIII. mendetik XIV.era bitartean eraiki zen. Erdi aroko dorre urria erdian duten hormez inguratutako ia lau angeluko esparrua da. Hormak, 5 m inguruko altuerakoak, apaindurarik gabe jasota daude eta gezi-leiboz zulatuta. Sarrerako ateak arku zorrotz bat du eta hormen aldeetan lau dorretzar daude.

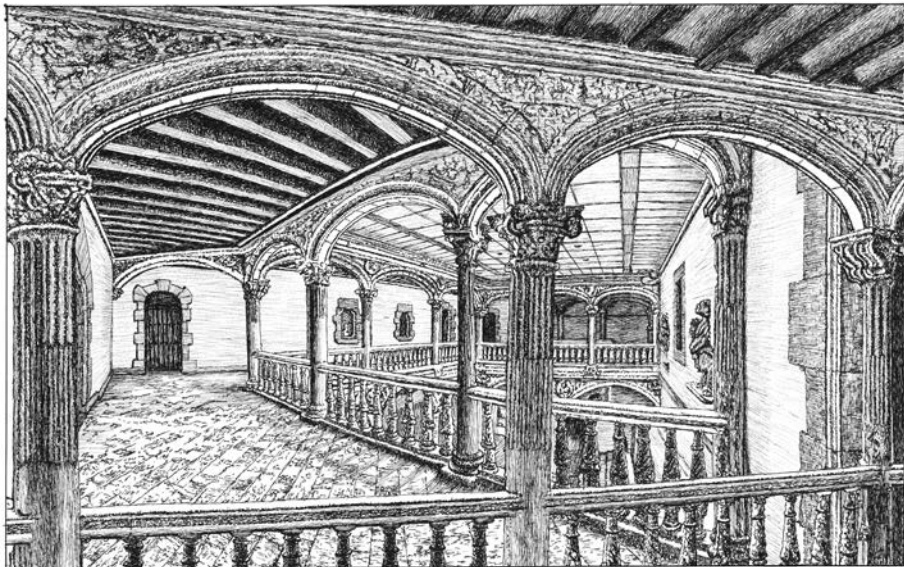
11. ABATETXEA. ARAMAIO

Arexola auzoko Santa Marina parroikia-elizari itsatsia, multzo ederra sortzen du inguratzen duten gainerako sei baserrien erdian. Zurezko armazoiak ditu eta barriborma lodiak ditu oinarri. Harlanduzko ertz eta eskantzuak ditu. Sarrera nagusian harlanduzko arku beberatu bat du eta ezkerraldeko sarreran antzinako arku zorrotzeko atea antzematen da.

12. ZABALATEKO GAZTELUA.- Zabalate

XII. mendean Nafarroako Erresumako mendebaldeko muga babesten zuen biribildugotorlekua izan zen. Gazteluari, 70 metroko luzera eta 6 metroko zabalera zituena, egun ubarka eta gorazarre-dorrearen hondarrak baino ez zaizkio gelditzen. 1199an erresuma defendatu zuen gaztelar inbasioaren aurka Gaztelako erresumak indarrez ezin izan zuen hartu, baina bai trukaketen bidez. Gero, epeka-epeka garrantzi estrategikoa galduz joan zen. Egun Arabako armarrarian agertzen da.

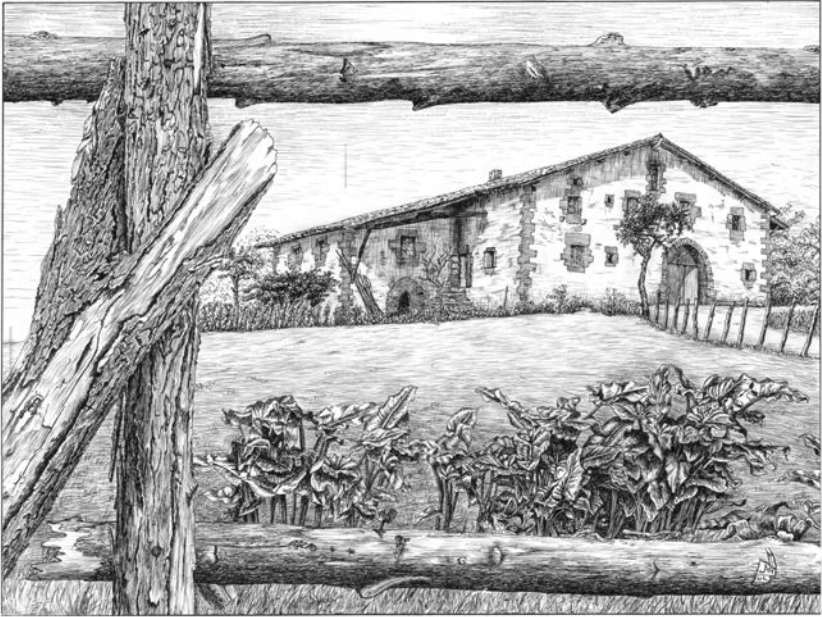
13. ESKIBEL JAUREGIA. GASTEIZ

Errenazimentuko jauregiaren adibide garbiena da hirian, apaingarrietan eta arkitekturari dagokionez. Arkuleri bikoitza etxartea eta eskailera nabarmentzekoak, biak Berpizkunde garaikoak.

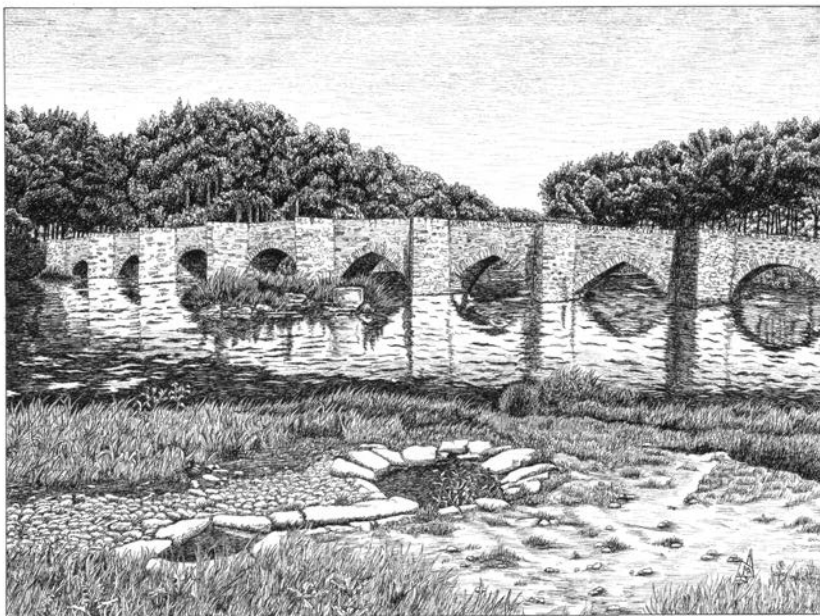
14. AGURAIN. OLBEAK

Aguraingo Olbeak berri bonetako arkupe berezi batzuk dira, Aguraingo Hirigune Historikoko arkitekturaren integratuak. Ohol-bebeak dira olbeak, oholez egindako arkupeak baitira azken batean. Bi izan ziren olbea hauei emandako erabilerak: asteroko azoka burutzea eta era askotariko bilera eta batzarrak egitea. Eraikitako euskal ondare nabarmen gisa katalogatua dago multzo jakin hau. Olbeak aterpe estalia baina kanporuntz zabalik dagoen gune bat bezala agertzen dira, eremu publiko eta pribatuaren -kale eta etxebizitzaren- arteko transizioa markatzen dutelarik.

15. EREDUENA BASERRIA, ARAMAIO

Aramaioko Arriola auzoko Eredueña edo Erdikoa baserriak oin ikusgarria du, bertan etxebizitza, ukuilua eta sotoa biltzen dira eta bakoitzak bere atea du. Baserri baten xede nagusien sintesia da: etxebizitza, lana, aurrezkia eta aurreikuspena. Harlanduzko ertzak, bi leiho bitxi, teilategal handiak eta haritzezko estalki-armazoiak osatzen dute baserri simple eta interesgarri hau.

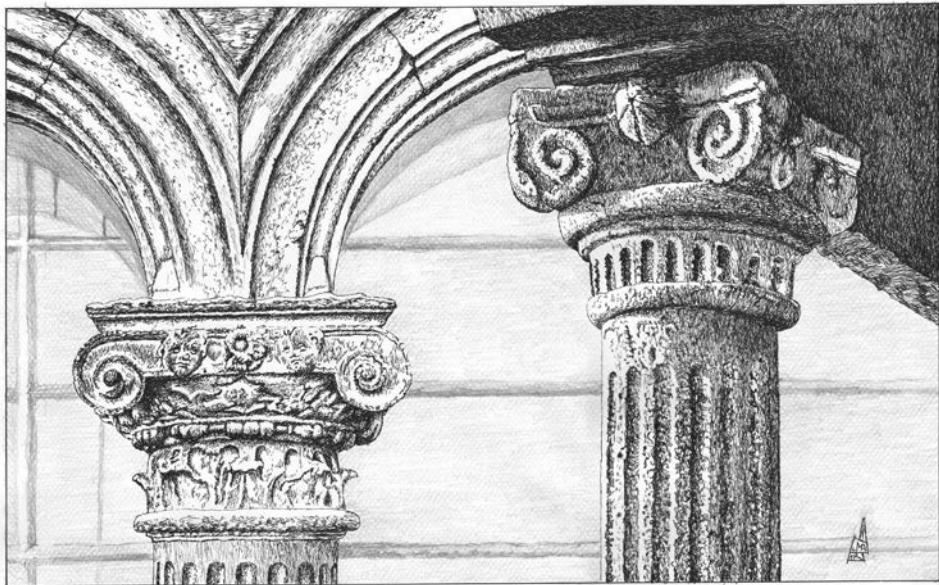
16. BILODAKO ZUBIA. Zadorra Ibaian.

Erromatarrek egina dela uste da. Erromatarrek barrizko zubi bikain hau ibaiko urak bidesaria ordaindu zezan eraiki omen zuten. Iruñako oppidumerako sarrera gisa erabiltzen zen. Erdi Aroan aldaketa handiak egin zizkioten, eta horien ondorioz, basieran zeukan itxura galdu egin zuen. Hamar arku ditu: arku batzuk zorrotzak dira eta beste batzuk erdi puntukoak.

17. LAZARRAGA JAUREGIA. ZALDUONDO

Arabako errenazimentuko arkitekturaren eredu bat da, ekialdeko kanpoalde barrigarri bat bereizten dela. "Gizonen jauregia" deritzona, armarri erraldoi bat eusten duten bi gizonetzko estatuak direla medio.

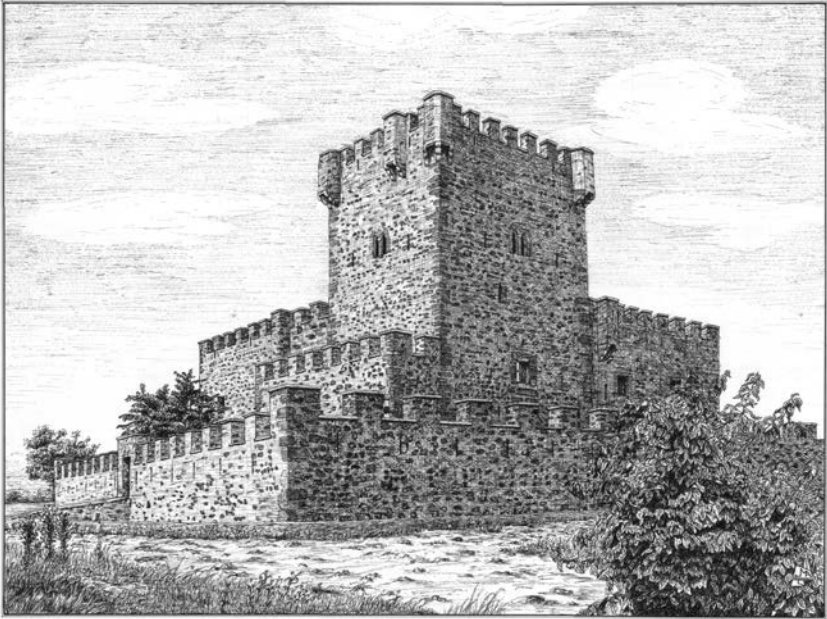

18. KAPITELAK.

BENDAÑA JAUREGIA GASTEIZ. ETA LAZARRAGA JAUREGIA. ZALDUONDO

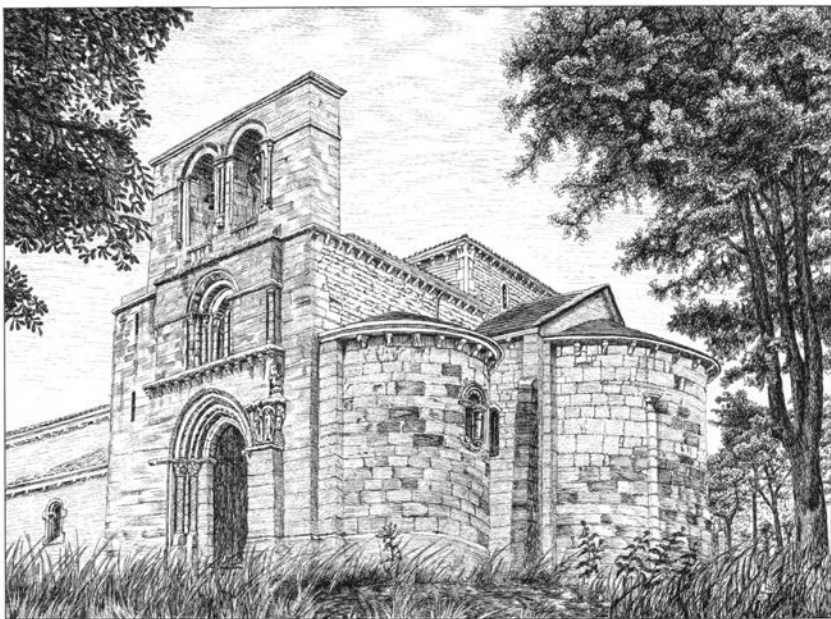
Hona hemen Arabako bi kapitel, konposatua bata eta joniarra bestea. Lebenengoa Gasteizko Bendaña jauregikoa, Arkitektura gotiko berantiarra eta errenazimentu arkitektura arteko estiloa duena. Karebarri ikusgarritz eraikia. Bertan Fournier Karta Museoa datza.

Lazarraga Jauregiak, berriz, ekialdera etxaurre plateresko miragarri bat izugarritzko armarri batez osatuta aurkezten digu. Hegoaldeko fatxadak galeria du; euskarri dira fuste ildaskatutun zutabeak, errenazimentu garaikoak, eta zutabeburu, korintoar kapitelak.

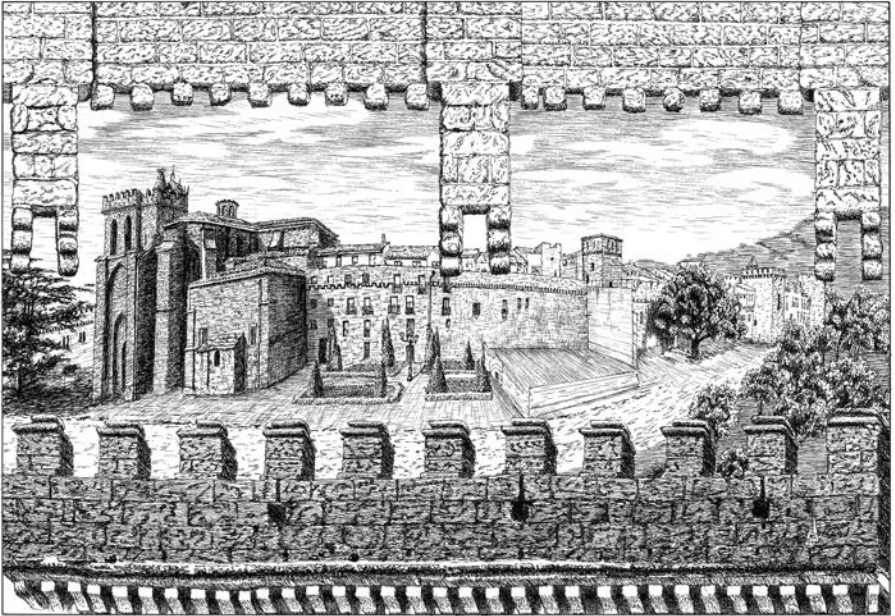
19. VARONATARREN GAZTELUA. BILANANE

Gaubea baranean kokatutako Varonatarren gazteluak almenez burututako dorrea, bobia eta barbakanak ditu eta artapen-egoera onean dago. 692. urtean Rui Perez almirante godoak gaztelua eraikitzea agindu zuen eta Don Pelaioren egoitza izan zen Asturiasen koroatua izan aurretik. Hiru periodo arkitektoniko ditu: hasieran zurezko dorrea, errea gertatu zena; gaurko dorrea, "Gaztelar Jauretxe" estilokoa, XIV. mendekoa; eta XV. mendean jauregi gotiko errenazentista gebitu zioten.

20. ESTIBALITZEKO ANDRE MARIAREN SANTUTEGIA. (Argandoña) (X. m.)

Ermitea batzuek, herri-pelegrinazioen topagune izaki, santutegi biburtzen dira, osasuna eta ugalkortasuna babesten duten santuen inguruko herri-errituen sistema eratuz. Estibalitzeko multzoa, X. mendean gaztelu izanik eta 1074an monasterio biburturik dagoen eraikinak (XVI. mendera arte iraun zuen) eta bonen ondoko tenpluak osatzen dute. Tenplua eskualdeko erromanikoaren adibide garrantzitsuenetakoa da. Barruan Arabako zaindaria den Estibalitzeko Andre Mariaren irudia dugu.

21. GUARDIAKO HARRESIAK

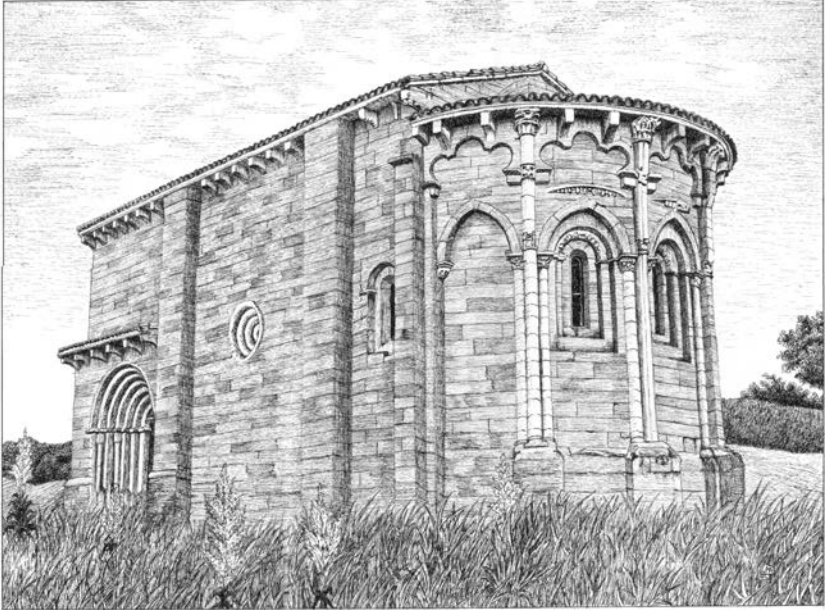
X. mendean Antso X.a Abarkak muino batean gaztelu bat eraikitzen du Nafarroa babesteko. XII. eta XIII. mendeetan zehar barresiak eraikitzen dituzte, berria gotorleku menderaezin bihurtzeko. Urteetan zehar Nafarroako eta Gaztelako erresumen artean gerrateak izan ziren eta Guardia errege baten zein bestearen eskuetan gertatzen da, XV. mendean Arabaren eskuetara iritsi arte. Gero gotorleku bezala garrantzia galtzen du. Eta XIX. mendean, Karlistadan barresiek kalte handiak izan zituzten. Baina historiaren gorabeherak ez diote hiriari bere erregetxura dotore hori galarazi.

22. VITORICAKO ZUBIA (LAUDIO)

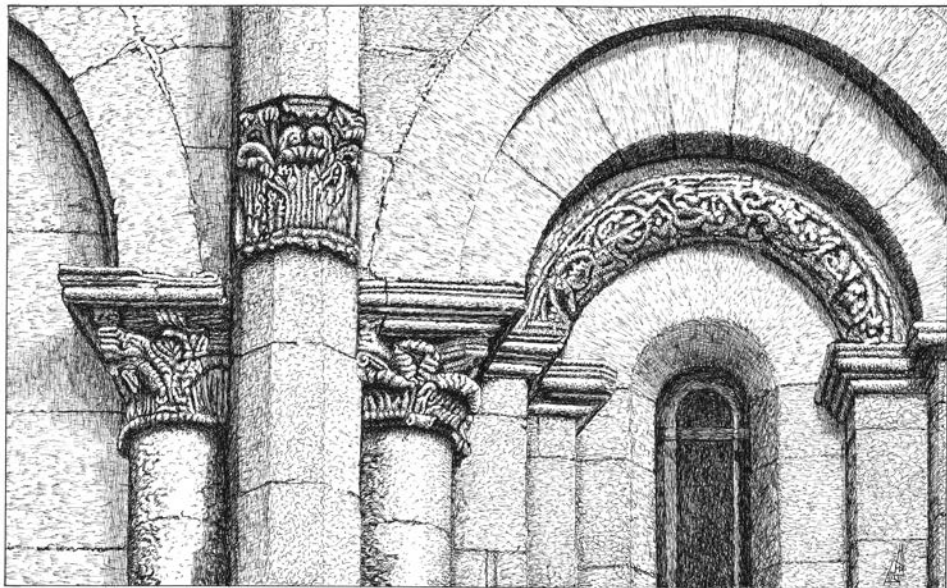
Garai batean erromatar jatorria bereganatu bazuen ere, ikerketa modernoek ziurtatu dute seguruenik XVIII. mendekoa dela. Zubi zabar honetatik argi handiko arku bat baino ez da gelditzen. Harlangaitz hormaz egina da eta, egoera kaskarrean aurkitzeagatik, ikusten da barrukoa harri koskorrez eta zementuz betea. Arkuari bi pilarek eusten diote, baina ez da ikusten ez zubi-branka ez ezproi arrastorik inon.

Duela gutxi, dotore zabarberritu dute.

23. SAN VICENTETXO. SORKUNDE ERRUGABEAREN ERMITA.

XII/XIII. m. hasieran San Bizenteri eskainia; Gasteizko elizbarrutiko eraikin erromaniko ederrenetarikoa da. Abside erdizirkularra, edertasun handikoa, kontrabormek eutsitako bost plano eta biru gorputzez osatuta dago. Hiru leibo-ate ditu. Ornamentazio-motibo batzuek ekialdeko antzinako ereduak ekartzen dituzte gogora.

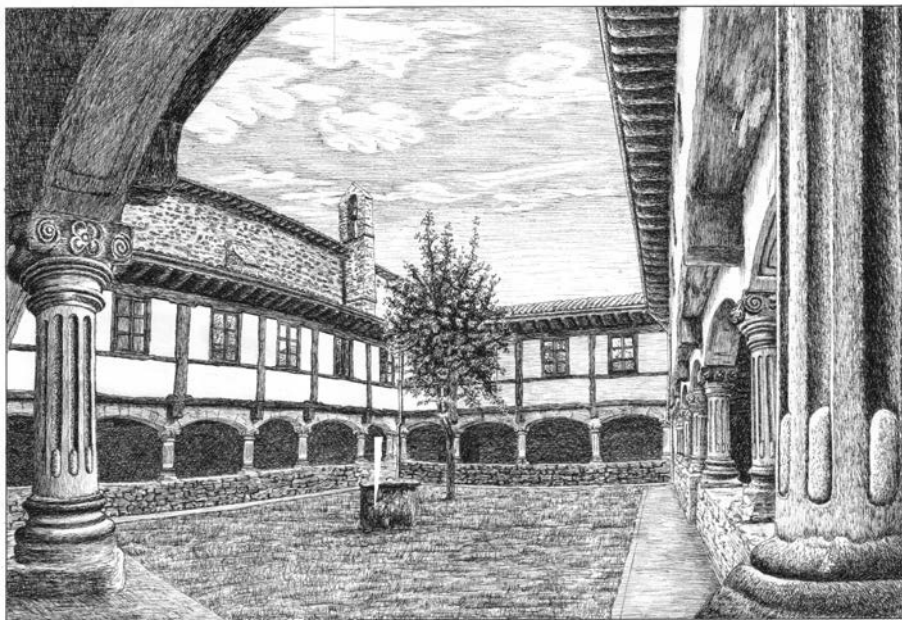
24. SAN BIZENTETXOKO KAPITELAK

Azpimarratzekoa da San Bizentetxoko absideko kapitelen lanketa, zein ondo landuta dagoen harria eta bertako xehetasunak. Nolabait geometrizatutako landareekin apainduta daude, baina trepanoa erabiliz lortutako orrien arteko hutsuneei esker sakontasuna lortzen dute. Harria lantzen benetan trebe zirenen teknika bikaina.

25. ANUNZIBAICO ZUBIA. Laudio - Orozko (Bizkaia)

1741. urtea. “Zorioneko helburura iristeko leboiekin borrokatu, bizitzako ibaia igaro eta guruzpeko arkutik pasa behar da”. Leboien zubia ere deitu izan zaio. Orozko eta Laudioko udalerrien elkargunea da. Laudioko partean bi lehoi ageri dira eta Orozko aldeko sarreran, berriz, portada eder bat, Kalbario batez eta eskultura ederrez osatua, arkupe tenplarioak gogorarazten dituena. Hain toki estrategikoan egonik, zubi honek garai bateko erlijio-borrokak eta dorretxeen arteko gerrak ekartzen dizkigu gogora.

26. BARRIAKO MONASTERIOKO KLAUSTROA

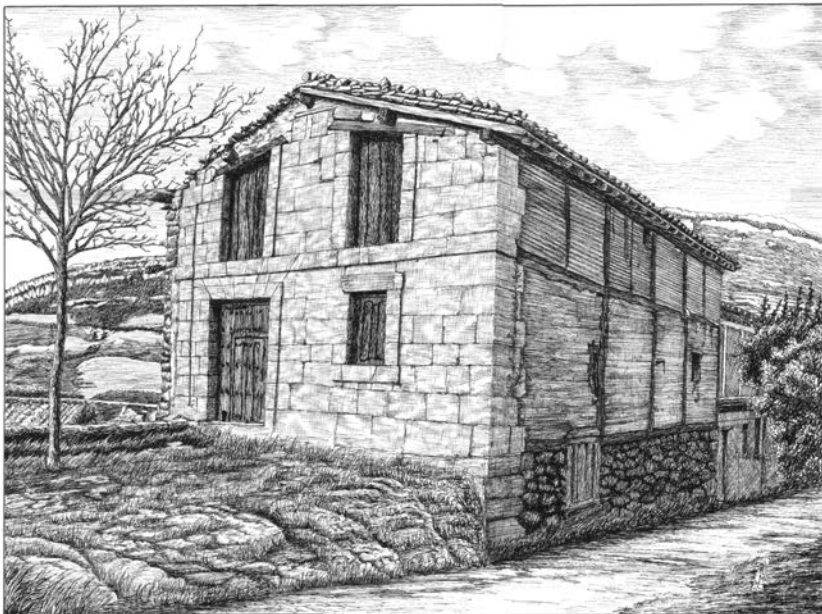
Zistertarren lehenengo fundazioa XII-XIII. mende ingurukoa bada ere, eraikuntza bau XV. mendearen amaierakoa eta ondorengoetakoa da. Monasterioan egindako berrikuntza baino geroago egin zen klaustroa. Xumea eta apaindura gutxikoa, berritarren artean oso ezaguna da. Bi altuera ditu. Bebeko solairuan 24 arku beheeratu ikus daitezke fuste ildaskatuko zutabe mozkoetean. Zurak interes berezia du klaustroa estaltzen duen habeterian.

27. ITURRI ZAHARRA / LANTZIEGO

Neoklasikoa. Horma iturri, arkosolio edo garaipen arku motako iturrietatik, adibiderik aipagarriena Lantziegokoa da. Fatxada pilastrek mugatua eta frontoi zuzenez amaitua, eta erdi puntuko borma-hobi bat dago, iturrietarako eta askarako.

Funtzioak hierarkizatuta daude, iturritik basi eta harraskaraino, eta herriko funtsezko bidezidor baten oztopoa argitasun handiz dago gaindituta.

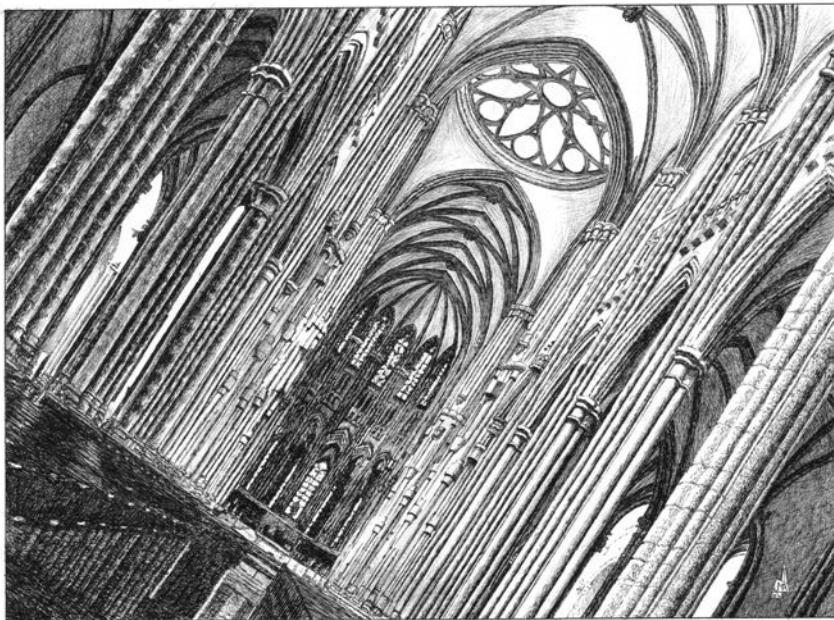
28. BURADON GATZAGAKO GARAI ZAHARRA

Eraikin barroko honek aldaketa ugari izan ditu. Izan ere, bere antzinako ezaugarri gebienak galdu ditu. Lursail malkar baten gainean dago altxatuta, barresira itsatsita. Oinplano laukizuzena du, eta fatxada nagusia borma pikoan amaitzen da bere alde txikienean. Eraikin honetan elizaren hamarrenak jasotzen ziren eta ugariak dira Tazmiasen liburuetan “denen garaia” buruz agertzen diren datuak.

29. ZUAZUA BASERRIA,ARAMAIO

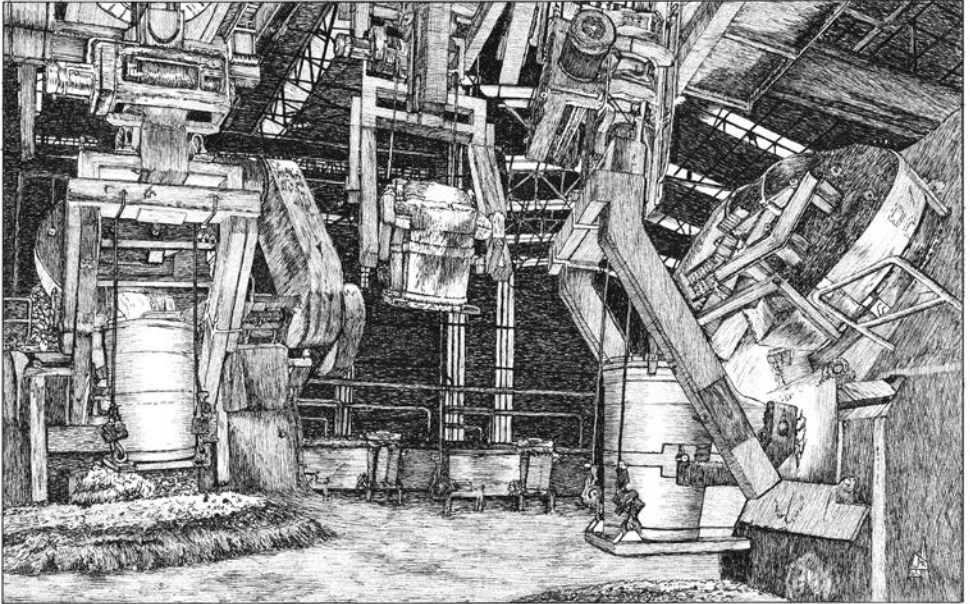
XVI. mendean eraikitako baserri interesgarri honetan lerdentasuna da nabarmen. Fatxada nagusiaren simetriak, zentroan duen armariak, zurezko balkoiek, erdi-puntuko bi arkuek eta barlanduzko ertz eta eskantzu butsek indartu egiten dute baserri honen lerroen harmonia eta frogatu egiten dute baserria produkzioz gisa ez ezik, etxebizitza dotore eta eroso gisa ere planteatuta daitekeela.

30. MARIA SORTZETZ GARBIAREN KATEDRAL BERRIA. GASTEIZ

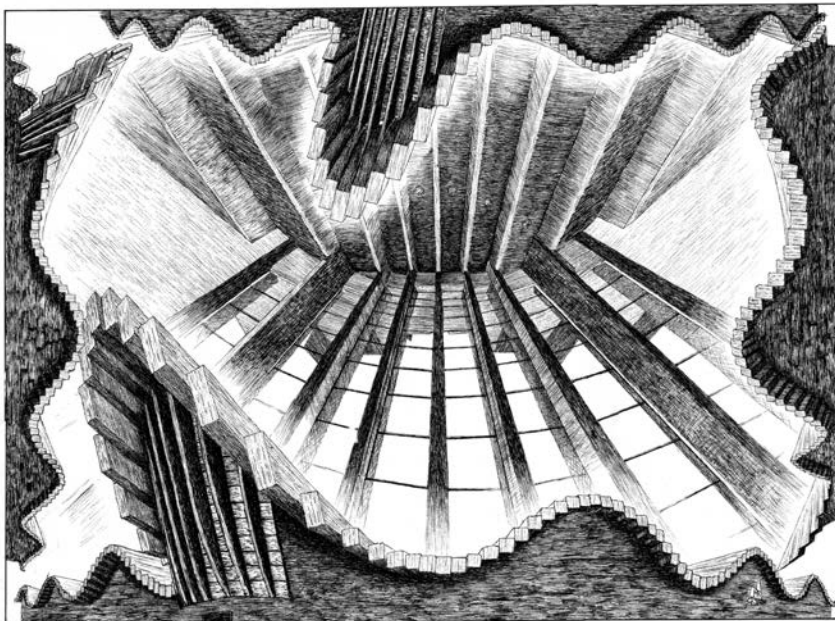
XX. mendean egin ziren ezgaraiko obretako bat da, asmo handieneko eta nolabait anakronikoenetako obretako bat, baina zuzen ere. Eraikinak "estilo gotikoa" izan behar zuela finkatu zen 1906. urteko otsailean deitu zen eraikina egiteko lebiaketan.

Obrak basi eta zazpi urte geroago, lan guztiak eten egin behar izan ziren. Hiru hamarkadatik gora egon ziren obrak geldirik. 1946. urtean ekin zitzaizkien berriro obrei, baina aldageta nabarmenak egin zitzaizkion hasierako proiektuari. Eraikina guztiz amaituta ez zegoela inauguratu zen katedrala 1969ko irailaren 24an.

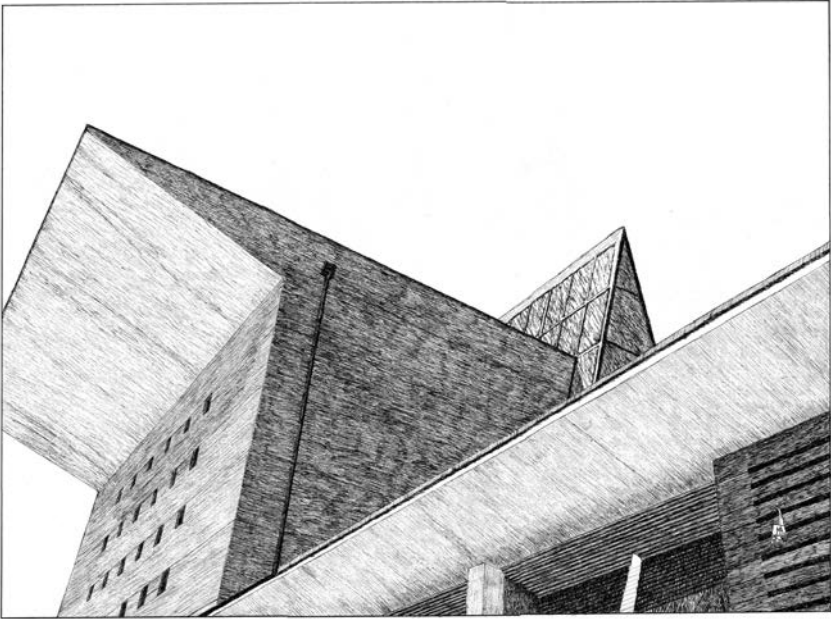
31. BIASTERI (ARABA). YSIOS UPATEGIAK (1998)

Arkitektoa: Santiago Calatrava. - Ysios upategiak zoragarri egokitu zaizkio Biasteriko orografia gorabeheratsu bezain apartekoari, Kantabriako muinoen azpian. Hormek urmaeletan zirriborroak sortu dituzte: barrika handi-bandi batzuk dirudite zintzilik baleude bezala airean, mabats-itsasoa dirudien airean. Zur eta aluminiozko ubinek balakoan sentipen bitxia sorrarazten dute.

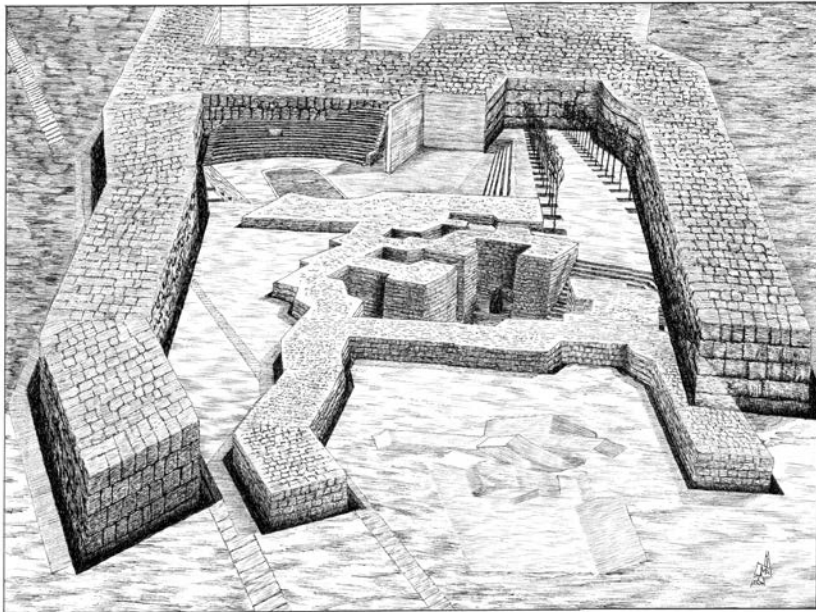
32.ARTIUM ZENTRO-MUSEOA (2002). GASTEIZ

Arkitektoa: José Luis Catón Santarén. - Arkitekturari espazio eta denbora bat eskaintzeko Gasteizko museoak zeuzkan asmoak eraikin honetan islatu dira, beraren bereizgarririk garrantzitsuenak eraikuntza-teknika berriak baitira. Teknika bauek bisitaria harrituta uzten dute plano eta kanpoko espazioen banaketa harmonikoa eta barruko espazioen ustiapen zabala direla eta. Beraren lerroen harmonia eta sosegua nabarmenak dira eta bisitariarengan erosotasun eta baretasun sentipenak sortzen ditu.

33. FORUEN PLAZA. GASTEIZ (1981)

Arkitektoa: L. Peña Gancbegui.- Peña Gancbeguiren abangoardia-lana da, Eduardo Chillidaren eskultura erraldoiaren inguruan eraikia. Plaza bori geometriaren eta mugen arteko jolasa da. Herri-kirola egiteko tokiak sortu dira: frontoiak, barmailak eta, erdian, butsune bat, Chillidaren Foruei Omenaldia estatuarekin. Airetiko ikuspegi batetik begiraturik, osotasunak grabatu edo eskultura bat dirudi.

34.ARKITEKTURA 3 FORUEN ENPARANTZA. GASTEIZ

35. AGURAINGO UDALETXEKO XEHETASUNAK. I

35. AGURAINGO UDALETXEKO XEHETASUNAK. II